

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	36152
Nom	Desenvolupament econòmic i polítiques de cooperació al desenvolupament
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1316 - Grau en Economia	Facultat d'Economia	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1316 - Grau en Economia	20 - Menció en Economia Pública	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
MARCH I POQUET, JOSEP MARIA	110 - Economia Aplicada

RESUM

L'assignatura compren sis continguts essencials, que s'estudiaran de manera simultània. En primer lloc, el concepte de desenvolupament: les dimensions contingudes en esta idea, la manera en què es quantifica, l'heterogeneïtat de les situacions de desenvolupament-subdesenvolupament i la seua percepció com a procés dinàmic i conflictiu.

En segon lloc, una perspectiva teòrica fonamentada en el concepte d'estil de desenvolupament, que permet apreciar el desenvolupament i la desigualtat com la resultant de la interacció de forces socials, en un moment històric concret i dins d'un armadura sistèmica i estructural, que facilita la comprensió de perquè un determinat desenvolupament és viable i perquè entra en crisi i es transforma.

En tercer lloc, una perspectiva històrica de les relacions Nord-Sud, que aborda la morfogènesi d'un món amb Centre i Perifèria, el sorgiment i l'ocàs de la proposta d'un Nou Orde Econòmic Internacional i com la globalització ens està portant cap a un món "de cap per avall".

Un quart contingut és l'anàlisi de situacions concretes de desenvolupament-subdesenvolupament, és a dir, s'aplica el concepte d'estil de desenvolupament a les experiències històriques de (sub)desenvolupament més importants: les economies exportadores de béns primaris, el Quart Món, la industrialització "cap a dins", els tigres asiàtics i el desenvolupament autònom i la industrialització perifèrica.

El cinquè contingut aborda el paper de les principals organitzacions de desenvolupament, atorgant a la Política Econòmica una rellevància especial en la dinàmica social; en particular a les polítiques de lluita contra la fam, prevenció de conflictes i construcció de la pau, ajuda humanitària i gestió del deute extern.

L'últim contingut aborda l'anàlisi d'algunes tensions del desenvolupament, vinculades a la propietat dels recursos naturals, l'ús de la violència, la (in)governabilitat, l'explotació laboral en el context de globalització, l'emergència de noves classes/grups socials, la responsabilitat social de les empreses i el fluxos migratoris.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Sense requisits previs

COMPETÈNCIES

1316 - Grau en Economia

- Capacitat de pensament crític.
- Compromís ètic i responsabilitat social en el treball, respectant el medi, els drets humans i promovent la igualtat entre homes i dones i la cultura de la pau.
- Capacitat per a la presa de decisions aplicant els coneixements a la pràctica.
- Capacitat d'aprenentatge autònom.
- Capacitat per manejar les tecnologies de la informació.
- Aplicar els principis de l'anàlisi econòmica (decisió racional) al diagnòstic i a la resolució de problemes.
- Capacitat per al disseny i la gestió de projectes econòmics.
- Comprendre el funcionament de l'economia a nivell agregat i l'efecte que hi tenen les distintes polítiques econòmiques.
- Conèixer i comprendre les distintes polítiques econòmiques instrumentals, sectorials i estructurals, així com el seu procés d'elaboració.

- Comprendre les actuacions i les funcions del sector públic en l'economia i el desenvolupament detallat de les diferents polítiques d'ingressos públics i els programes de despesa pública.
- Conèixer les mesures econòmiques per a la disminució de la desigualtat en la distribució de la renda i per a la reducció de la pobresa.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

Explicar una determinada situació de desenvolupament social com resultat de la interacció històrica de tendències globals i factors específics locals.

Aplicar el concepte d'estil de desenvolupament a l'evolució concreta d'una societat, valorar la seua viabilitat econòmica, política i social i identificar els conflictes i contradiccions que poden generar la seua crisi.

Proposar polítiques de desenvolupament (fins-objectius-instruments-accions), utilitzant metodologies de planificació de polítiques.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. El concepte de desenvolupament

Dimensions de la idea de desenvolupament.

El desenvolupament com a procés dinàmic i conflictiu.

Criteris per a la quantificació del desenvolupament i la desigualtat.

Heterogeneïtat de les situacions de desenvolupament-subdesenvolupament

2. Evolució històrica de les relacions Nord-Sud

Morfogénisis d'un món amb Centre i Perifèria.

Orto i ocàs de la idea d'un Nou Orde Econòmic Internacional.

Significat de la globalització des de la perspectiva Nord-Sud.

El Món "cap per avall".

3. Estil de desenvolupament

Moment històric, forces social i armadura.

Estructura de poder social, ordenament institucional i mecanisme econòmic.

El medi físic, la població i la seua composició, l'organització productiva, l'estructura social i la relació externa.

Viabilitat i crisi d'un estil de desenvolupament

4. Anàlisi de situacions concretes de (sub)desenvolupament

El model exportador primari.
El Quart món.
El desenvolupament cap a dins.
Els tigres asiàtics.
El desenvolupament autònom.
La industrialització perifèrica.

5. Polítiques i organitzacions de desenvolupament

Polítiques i organitzacions de lluita contra la fam.
Polítiques i organitzacions de prevenció de conflictes i construcció de la pau.
Polítiques i organitzacions d'ajuda humanitària.
Polítiques i organitzacions vinculades al deute extern.
Altres polítiques i organitzacions de desenvolupament.

6. Anàlisi de tensions del desenvolupament

La propietat dels recursos naturals.
Violència i governabilitat.
Explotació laboral i globalització.
Noves classes socials.
Responsabilitat Social de la Empresa.
Fluxos migratoris.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Pràctiques en aula	30,00	100
Elaboració de treballs individuals	5,00	0
Estudi i treball autònom	30,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
Resolució de casos pràctics	5,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

El programa es desenvoluparà combinant sessions teòriques i pràctiques. Les teòriques es fonamenten en exposicions per part del professor i les pràctiques en projeccions de documentals.

L'objectiu de les exposicions del professor és establir una línia argumental de cada tema, mostrar els conceptes principals i resoldre els dubtes que puguin sorgir. Estos conceptes aniran configurant una xarxa conceptual al llarg del curs. Cadascuna de les classes serà preparada prèviament per l'estudiant mitjançant l'estudi de textos.

Els documentals aprofundeixen i concreten estos conceptes bàsics a partir de situacions reals i actuals. L'estudiant disposarà abans de la projecció dels materials escaients per preparar l'estudi del documental.

Per a la realització i avaluació de les diferents activitats es donaran instruccions específiques a l'inici del curs, tenint en compte el nombre d'estudiants i altres factors que afecten a la dinàmica de cada grup.

L'ús de l'Aula Virtual serà una ferramenta bàsica en el desenvolupament de l'assignatura.

AVALUACIÓ

L'avaluació global és una combinació de la prova final i de les activitats d'avaluació continua. La prova final serà escrita, es farà en la data que establisca el Centre, ponderarà un 70% de la nota global i per tal d'aprovar és necessari obtindre en esta prova cinc punts o més sobre deu. Les activitats d'avaluació continua es faran durant el quadrimestre corresponent, ponderaran un 30% de la nota global, són no recuperables i la qualificació obtinguda en elles es mantindrà per a la segona convocatòria de l'examen. Totes les classes són presencials i es valorarà la participació activa en elles.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- March Poquet, José M (2013): Desarrollo económico: estilos y políticas. Tirant lo Blanch, Valencia.

Complementàries

- Sampedro, J.L. (1996): Conciencia del subdesarrollo. Veinticinco años después. Taurus, Barcelona.
- Payne, A. y Phillips, N. (2012): Desarrollo. Alianza Editorial, Madrid
- Ros, J. (2013): Rethinking Economic Development, Growth, and Institutions. Oxford University Press, Oxford.
- Acemoglu, D. y Robinson, J.A. (2012): Por qué fracasan los países. Los orígenes del poder, la prosperidad y la pobreza. Deusto, Barcelona.

- Eatwell, J.; Milgate, M. y Newman, P. (comp.) (1993): Desarrollo Económico, ICARIA-FUHEM, Barcelona.
- Bustelo, P. (1990): Economía política de los NPI asiáticos. Siglo XXI, Madrid.
- Zamora Rodríguez, A. (2008): Ensayo sobre el subdesarrollo. Latinoamérica, 200 años después. Foca, Ediciones y Distribuciones, Madrid
- PNUD (2019): Panorama general. Informe sobre Desarrollo Humano 2019. Más allá del ingreso, más allá de los promedios, más allá del presente: Desigualdades del desarrollo humano en el siglo XXI. Programa de las Naciones Unidas para el Desarrollo (PNUD), Nueva York.
- Chaves Palacios, Julián y Mariano Juárez, Lorenzo (eds.) (2018): Cooperación al desarrollo. Anthropos Editorial, Barcelona
- Goycoolea Prado, R. y Megías Rosa, M. (eds.) (2017): Objetivos del Desarrollo Sostenible. Una mirada crítica desde la universidad y la cooperación al desarrollo. Universidad de Alcalá, Alcalá de Henares.
- Comisión Europea (EuropeAid Oficina de Cooperación) (2001): Manual Gestión del Ciclo de Proyecto.
- Matus, Carlos (2006): MAPP Método Altadir de Planificación Popular. Lugar Editorial, Buenos Aires.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

La docència serà semipresencial, si bé podria ser diferent segons l'evolució de la pandèmia i les indicacions de les autoritats sanitàries.

1. CONTINGUTS. Es mantenen els continguts contemplats en la guia docent original.
2. VOLUM DE TREBALL I PLANIFICACIÓ TEMPORAL DE LA DOCÈNCIA. Es mantenen les activitats i volum de treball de la guia docent original. La planificació de sessions s'especificarà a principi de curs.
3. METODOLOGIA DOCENT. Les classes de teoria s'impartiran de manera no presencial mitjançant pujada de materials en Aula virtual i diapositives locutades. Les classes pràctiques s'impartiran de manera presencial, atenent les indicacions de la Direcció de el Centre, tanmateix, es podrà recórrer a materials en Aula virtual, videoconferència, diapositives locutades i realització de qüestionaris i exercicis a través de l'aula virtual. Les tutories seran preferentment virtuals. Pel que fa a l'estudiantat afectat o en situació de vulnerabilitat, la metodologia docent serà adaptada a algun tipus d'activitat no presencial, entre les quals podrà estar l'assignació de treballs individuals; el desenvolupament d'un projecte individual; l'estudi d'una bibliografia específica, les tutories per videoconferència o la realització de qüestionaris i exercicis a través de l'aula virtual. En cas que la situació sanitària impose que la totalitat de la docència es desenvolupe en línia, totes les sessions es substituiran per pujada de materials a Aula virtual, videoconferència, diapositives locutades o realització de qüestionaris i exercicis a través de l'aula virtual.

4. AVALUACIÓ. Es mantenen els criteris de la guia docent pel que fa a la ponderació de l'avaluació de cada tipus d'activitat. En cas que la situació sanitària impose que la prova final es desenvolupe en línia, consistirà en una prova escrita individual per tasca síncrona mitjançant qüestionari per aula virtual. En cas que la situació sanitària impedeixca la presencialitat de les classes pràctiques, les activitats de l'avaluació continuada es realitzaran telemàticament.

5. BIBLIOGRAFIA. Es manté la bibliografia existent a la guia. Si la situació sanitària imposa tancament de biblioteques, es facilitarà material de suport a través de l'aula virtual.